

Βάζοντας μπρος - εισαγωγικές δραστηριότητες

Επειδή πολλές από τις δραστηριότητες αυτού του μέρους του εγχειριδίου αναφέρονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Ο.Δ.Α.Δ.), σας δίνουμε δύο δραστηριότητες για να εξοικειωθούν οι μαθητές σας.

Αυτές οι δραστηριότητες βασίζονται σε εκείνες τις δραστηριότητες για τα μικρότερα παιδιά στο Τρίτο Μέρος.

Η φανταστική Χώρα

(Αυτή η δραστηριότητα βασίζεται σε ιδέες των Ed O' Brien και Nancy Flowers)

Σκοπός: Η δραστηριότητα εισάγει τους μαθητές στην ιδέα των δικαιωμάτων που βασίζονται στις ανάγκες, και τους εξοικειώνει με την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Θέτει θέματα όπως η εκτίμηση των δικαιωμάτων, και οι «Επιλογές» δίνουν προτάσεις για τη δημιουργία της λίστας των «δικαιωμάτων της σχολικής τάξης».

Μαθησιακά σημεία:

- Τα έγγραφα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων βασίζονται στις δικές μας έμφυτες ανάγκες.
- Θεωρούμε κάποια δικαιώματα πιο σημαντικά από κάποια άλλα με βάση τη δική μας περίπτωση, αλλά κάθε δικαίωμα είναι σημαντικό για κάποιον.

Τι χρειάζεστε:

- Μια Απλοποιημένη Έκδοση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από το Πέμπτο Μέρος.

Χρόνος: Περίπου μια ώρα και ένα τέταρτο για το κύριο μέρος της δραστηριότητας.

Πώς να εφαρμοστεί:

- Χωρίστε τους μαθητές σε μικρές ομάδες των πέντε ή έξι ατόμων.
- Διαβάστε δυνατά το παρακάτω σενάριο:
«Φανταστείτε ότι έχετε ανακαλύψει μια νέα χώρα όπου κανένας δεν έχει ζήσει στο παρελθόν και δεν υπάρχει κανένας νόμος ή κανόνας. Εσύ και άλλα μέλη της ομάδας σου θα εγκατασταθείτε σε αυτήν τη νέα γη. Δε γνωρίζεις τι κοινωνική θέση θα έχεις σε αυτή τη νέα χώρα.»

- Κάθε μαθητής πρέπει να σκεφτεί ατομικά τρία δικαιώματα που πιστεύει ότι πρέπει να εγγυηθούν στον καθένα στη νέα του πατρίδα.
- Τώρα ζητήστε από τους μαθητές να συζητήσουν τη λίστα που έχουν κάνει με την ομάδα, και να επιλέξουν μια λίστα 10 δικαιωμάτων που πιστεύουν ότι είναι τα πιο σημαντικά.
- Ζητήστε από την κάθε ομάδα μαθητών να δώσουν ένα όνομα στη χώρα τους και να γράψουν τα 10 δικαιώματα που επέλεξαν σε ένα μεγάλο χαρτί ή στον πίνακα όπου όλοι να μπορούν να τα βλέπουν.
- Κάθε ομάδα παρουσιάζει τη λίστα της στην τάξη. Καθώς την παρουσιάζουν, φτιάξτε την «κεντρική λίστα» που θα περιλαμβάνει όλα τα δικαιώματα των ομάδων. Κάποια δικαιώματα θα αναφερθούν πολλές φορές, γράψτε τα στην «κεντρική λίστα» μια φορά, και βάλτε ένα √ κάθε φορά που επαναλαμβάνονται.
- Αφού έχουν παρουσιάσει όλες οι ομάδες τις λίστες τους, προσδιορίστε τα δικαιώματα που επαναλαμβάνονται ή που έρχονται σε αντίθεση το ένα με το άλλο. Μπορεί η λίστα να οργανωθεί ορθολογικά; Μπορούν κάποια παρόμοια δικαιώματα να ταξινομηθούν στην ίδια κατηγορία;
- Αφού συμπληρωθεί η «κεντρική λίστα», συγκρίνετε την Απλοποιημένη Έκδοση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ποιες είναι οι διαφορές/ομοιότητες ανάμεσα στη λίστα σας και στην Ο.Δ.Α.Δ.;
- Χρησιμοποιείστε τις παρακάτω ερωτήσεις για να συμπεράνετε τα μαθησιακά σημεία. Οι παρακάτω «Επιλογές» δίνουν προτάσεις για να επεκτείνετε τη δραστηριότητα.

Ερωτήσεις:

- Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας άλλαξαν οι απόψεις σας σχετικά με το ποια δικαιώματα είναι πιο σημαντικά;
- Πώς θα ήταν η ζωή μας αν αποκλείαμε μερικά από αυτά τα δικαιώματα;
- Υπάρχουν κάποια δικαιώματα που θέλετε να προσθέσετε τώρα στην τελική λίστα;
- Υπήρξε κάποιος που συμπεριέλαβε στη λίστα του κάποιο δικαίωμα που δεν συμπεριλήφθηκε σε καμία άλλη λίστα;
- Γιατί είναι χρήσιμο να γίνει μια λίστα δικαιωμάτων;

Επιλογές:

- Εάν έχετε χρόνο, ζητήστε από τους μαθητές να βάλουν μια κουκίδα δίπλα από τα τρία δικαιώματα της «κεντρικής λίστας» που προσωπικά πιστεύουν ότι είναι τα πιο σημαντικά, ή που πιστεύουν ότι θα μπορούσαν να ζήσουν χωρίς αυτά. (Αυτό μπορεί να γίνει κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.)
- Αυτή η δραστηριότητα έχει γίνει σε πολλές χώρες. Στις χώρες όπου ο πόλεμος είναι μέγιστο πρόβλημα, οι μαθητές θεωρούν ότι το δικαίωμα στη ζωή είναι το πιο σημαντικό, ενώ στις χώρες που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, το δικαίωμα στην εργασία έρχεται πρώτο. Μπορείτε να διερευνήσετε αυτό το θέμα με τους μαθητές κάνοντας ερωτήσεις όπως: «Πιστεύετε ότι η κατάσταση στη χώρα μας έχει επηρεάσει τις επιλογές των δικαιωμάτων σας; Γιατί; Γιατί όχι;»
- Ως εργασία (βλέπε ενότητα **Projects** στο κεφάλαιο **Χρήσιμες μέθοδοι διδασκαλίας** στο **Δεύτερο Μέρος**) αυτή η δραστηριότητα μπορεί να προσαρμοστεί ώστε οι μαθητές να κάνουν μια λίστα των «δικαιωμάτων της τάξης» τα οποία πιστεύουν ότι θα βελτιώναν το σχολικό περιβάλλον. Για παράδειγμα, το δικαίωμα να εργάζεται

κανείς με ησυχία, το δικαίωμα σεβασμού της γνώμης του άλλου, το δικαίωμα της διασφάλισης της προσωπικής ιδιοκτησίας... Να είστε δεκτικοί στις προτάσεις των μαθητών, αλλά τονίστε ότι όλα τα δικαιώματα συνοδεύονται από υποχρεώσεις. Αυτό το «ζωντανό έγγραφο» θα ήταν καλό να εκτίθεται στην τάξη και να ανανεώνεται όποτε χρειάζεται. Ρωτήστε τους μαθητές «Τι πιστεύετε ότι πρέπει να συμβεί αν κάποιος παραβιάσει αυτά τα δικαιώματα;»

- Ως άσκηση, οι μαθητές και οι δάσκαλοι θα μπορούσαν να φτιάξουν μια λίστα με τίτλο «Το σχολείο μας είναι...» και να την τοποθετήσουν στην είσοδο του σχολείου για να τη βλέπουν όλοι. Κάποιοι μαθητές που είχαν ξανακάνει αυτή τη δραστηριότητα, επέλεξαν να εστιάσουν στο πρόβλημα της βίας στο σχολείο τους. Έγραψαν: «Το σχολείο μας είναι: ένα ασφαλές μέρος, ένα μέρος όπου οι μεγαλύτεροι μαθητές φροντίζουν τους μικρότερους, ένα μέρος όπου ο ένας σέβεται τα δικαιώματα του άλλου...»

Δικαιώματα στις Ειδήσεις

(Βασισμένο σε ένα πρακτικό μάθημα της Nancy Flowers)

Σκοπός: Αυτή η δραστηριότητα ανάλυσης και συζήτησης αποτελεί μια καλή εισαγωγή στα δικαιώματα για τους μεγαλύτερους μαθητές που μπορεί να έχουν ήδη κάποια νοητή εικόνα του τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τους βοηθά να αναγνωρίζουν τα δικαιώματα και να τοποθετήσουν ένα «σκελετό» για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε καθημερινές καταστάσεις.

Μαθησιακό σημείο:

- Τα γραπτά δικαιώματα έχουν σχέση με καθημερινές καταστάσεις.

Τι χρειάζεστε:

- Παλιές εφημερίδες και περιοδικά παντός τύπου, αρκετά όμως για να έχει η κάθε ομάδα τουλάχιστον ένα.
- Πίνακα ή ένα μεγάλο χαρτόνι και στυλό.
- Την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την Απλοποιημένη Έκδοση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που βρίσκεται στο Πέμπτο Μέρος αυτού του εγχειριδίου.

Χρόνος: Μια ώρα.

Πώς να εφαρμοστεί:

- Διαβάστε στους μαθητές το παρακάτω κείμενο:
«Στο σύγχρονο κόσμο μας έχουμε όλοι πρόσβαση στην πληροφόρηση. Για τους περισσότερους από εμάς, η πληροφόρηση αυτή προέρχεται από τα ΜΜΕ και κυρίως μέσα από τις ειδήσεις. Καθημερινά, οι οθόνες της τηλεόρασης και οι εφημερίδες είναι γεμάτες από ιστορίες και καταστάσεις που άλλοτε είναι ελπιδοφόρες, τραγικές, χαρούμενες, λυπημένες, απλές ή περίπλοκες. Συνήθως, βλέπουμε τις θλιβερές ιστορίες και νιώθουμε αδύναμοι. Ωστόσο, αν δούμε προσεκτικά χρησιμοποιώντας τις ιδέες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θα